MAGYAR PSZICHOLÓGIAI TÁRSASÁG

MPT-MPÉE Etikai Bizottsága
1241 Budapest, Pf. 50.
E-mail: mpt.eb@mpt.hu

Iktatószám: 24-01

Fegyverneki Edit
részére
Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XI. kerületi Tagintézménye
1117 Budapest
Erőmű u. 8.
E-mail: pszichologuskoordinator11@gmail.com

Tárgy: válasz tanácskérésre

Tisztelt Fegyverneki Edit!

Az EB megvizsgálta az Ön tanácskérését és jogi szakértőnkkel konzultálva a következő állásfoglalást alakította ki:

Ön arra kért választ levelében, hogy a gyermekkel való foglalkozás során keletkezett dokumentumokba („szakmai anyagok, és a gyermek produktumai") a szülő betekinthet-e, kikérheti-e az anyagokat, készíthet-e ezekről a szülő másolatot, kinek a tulajdonát képezik ezek a dokumentumok.

Ezekben a kérdésekben különösen
- a GDPR rendelkezéseit,
- a 2013. évi V. törvény, a Ptk. rendelkezéseit,
- az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezéseit,
- a nemzeti köznevelésről 2011. évi CXC. törvény rendelkezéseit, ennek végrehajtási rendeleteit,
- az adott intézmény SZMSZ-ét

kell betartani.

GDPR 4. cikke alapján a **személyes adat fogalma** az alábbi:
„----**azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett") vonatkozó bármely információ;** azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi,

gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható."

A pszichológusok jogszabályban leírt kötelessége szerinti szűrések, vizsgálatok, tanácsadás, egyéni és csoportos tanácsadás végzése és annak dokumentálása során keletkezett adatokat személyes adatként kell kezelni. Ebbe a körbe nyilvánvalóan beletartoznak a gyermek „produktumai" is.

Az adott adat fölötti rendelkezési jog azt a személyt illeti meg, akire vonatkozik. A gyermek kiskorúsága idején, (14 éves korig cselekvőképtelen, 14 és 18 éves kora között általában korlátozottan cselekvőképes) **a gyerek törvényes képviseletét ebben a kérdésben is a szülők látják el.** (Lásd még iskola, mint intézmény adatkezelésére vonatkozóan alább írtakat.)

A pszichológust **titoktartási kötelezettség** terheli minden az ellátása során tudomására jutott pszichológiai és személyes adatai vonatkozásában, amelyek a pszichológusi titokkörbe tartoznak. Ezeket az adatokat a pszichológus **csak az arra jogosulttal közölheti**, és köteles azokat bizalmasan kezelni. A titoktartási kötelezettsége a klienssel való kapcsolatának lezárása után is fennáll. Ezek általános szakmai titoktartási rendelkezések, amelyek alapja a Ptk. Ennek megfelelően szabályoz az MPT Etikai Kódexe is.

A szülő a gyermekre vonatkozó iskola, illetve az **iskolapszichológus által kezelt személyes adatokat a Ptk. szerinti szülői felügyeleti joga alapján megismerheti**, az azokat tartalmazó dokumentumokba **betekinthet**, azokról **másolatot készíthet**. A jogosultság alapja tehát a szülői felügyeleti jog, amely „erős" jog.

Fontos, hogy a Ptk. a szülői felügyeleti jogot *a gyermeknek **mindkét szülőhöz** fűződő jogának hangsúlyozásával* határozza meg.

Az *együtt élő szülők* a szülői felügyeletet együttesen gyakorolják, függetlenül attól, hogy a családi munkamegosztás vagy objektív helyzet (pl. valamelyik fél külföldön történő munkavégzése) eredményeként a szülők a gyakorlatban jelentősen eltérő mértékben vesznek részt a felügyeleti jogok gyakorlásában.

Különélő szülők esetén is van lehetőség a szülők kérelmére közös szülői felügyeleti jogot biztosítani, amelynek feltétele, hogy a szülők a közös szülői felügyeleti jog gyakorlásában (gondozás, nevelés, tartás stb.) együtt tudnak működni, és ennek mikéntjéről a közös szülői felügyelet iránti kérelmükben megfelelő részletességgel megállapodtak.

Amennyiben a *különélő vagy elvált szülők* esetében a szülői felügyeletet az a szülő gyakorolja, amelyiknél a gyermeket elhelyezik, a másik szülő szülői felügyeleti joga a gyermek sorsát érintő lényeges kérdések kivételével szünetel.

A gyermek sorsát érintő lényeges kérdések körébe tartozik

- a kiskorú gyermek nevének meghatározása és megváltoztatása,
- a szülőjével azonos lakóhelyén kívüli tartózkodási helyének meghatározása,
- *iskolájának, életpályájának megválasztása*, valamint

- a gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése, illetve állampolgárságának megváltoztatása.

(Leggyakrabban a kérdező szakterületét a gyermek iskolájának, életpályájának megváltoztatása érintheti.)

Lényeges lehet, hogy a kérdések a szülői felügyeleti jog részelemein belül, általában a **törvényes képviselet** körébe tartoznak.

Bár tanácskérő erre nem tér ki, fontosnak tartjuk jelezni, hogy a fentiek **egyben azt is jelentik**, hogy az iskola pszichológiai ellátáshoz, szülői hozzájárulást kell kérni, ha mindkét szülő gyakorolja a szülői felügyeleti jogot, mindkét szülő írásbeli belegyezése szükséges. Ennek módját általában az iskola SZMSZ-e határozza meg.

A nemzeti köznevelésről 2011. évi CXC. törvény, a GDPR és az Infotv. meghatározza, hogy az iskola, mint intézmény milyen adatokat, milyen eljárási rendben köteles az iskola tanulóiról kezelni, és ennek melyek az adatvédelmi szabályai.

Budapest, 2024. február 21.

Tisztelettel

Torma Kálmán sk.
az MPT, MPÉE Etikai Bizottságának
elnöke

Kiadmány hiteléül:
Bán Krisztina titkárságvezető

MAGYAR PSZICHOLÓGIAI TÁRSASÁG MPT 1928 BUDAPEST